

مروری بر حسابداری صنعتی ۱

www.ketab.ir

نویسندگان:
اله کرم صالحی
محمدحسین لیبب زاده
لیلا لک

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه: صالحی، اله کرم، ۱۳۴۲ -

عنوان و نام پدیدآور: مروری بر حسابداری صنعتی ۱ / نویسندگان اله کرم صالحی، محمدحسین لیب زاده، لیلا لک.

مشخصات نشر: اهواز: پژوهندگان راه دانش، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۲۲۷ ص.

شابک: ۲۴۰۰۰ ریال: ۷-۲۳۶-۳۴۵-۶۰۰-۹۷۸ وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: حسابداری قیمت تمام شده - راهنمای آموزشی (عالی)

موضوع: Cost accounting -- Study and teaching (Higher)

موضوع: حسابداری قیمت تمام شده - مسائل، تمرین ها و غیره (عالی)

موضوع: Cost accounting -- Problems, exercises, etc (Higher)

شابک افزوده: لیب زاده، محمد حسین، ۱۳۶۲ - شناسه افزوده: لک، لیلا، ۱۳۶۵ -

ده بندی کنگره: ۱۳۹۶ ص ۹ / HF ۵۶۸۶ رده بندی دیویی: ۶۵۷/۴۲

شماره کتابخانه ملی: ۴۹۰۳۳

انشارات پژوهندگان راه دانش

ناشر: پژوهندگان راه دانش

شماره نشر: ۱۳۳۹

نام کتاب: مروری بر حسابداری صنعتی ۱

نویسندگان: اله کرم صالحی، محمدحسین لیب زاده، لیلا لک

تیراژ: ۱۰۰۰

نوبت چاپ: اول

چاپ: تورنگ

صفحه آرائی: پژوهندگان

چاپ اول: ۱۳۹۶

سایز: وزیری

شابک: ۷-۲۳۶-۳۴۵-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۲۴۰۰۰ تومان

www.ketab.ir/pajo

حق چاپ و نشر محفوظ است.

طبق قانون حقوق نویسندگان و مصنفان هرگونه کپی برداری به هر روش پیگرد قانونی دارد.

۰۹۱۲۸۸۸۴۹۶۹ - ۶۶۱۲۰۵۵۴

تهران: خیابان ۱۶ آذر شمالی، ساختمان بعثت، طبقه سوم

۰۹۱۶۱۱۸۵۱۱۸ - ۳۲۲۰۲۸۰۲ - ۳۲۲۱۹۲۰۲

اهواز: خیابان نادری شرقی، نبش خیابان کرمی خراط

فهرست

پیشگفتار.....	۱۳
فصل اول: آشنایی با مفاهیم اولیه حسابداری بهای تمام شده.....	۱۵
مقدمه.....	۱۷
هدف سیستم حسابداری.....	۱۷
قلمرو حسابداری.....	۱۸
مقایسه حسابداری صنعتی با حسابداری مالی.....	۱۹
آشنایی با برخی از واژه‌ها و اصطلاحات در حسابداری صنعتی.....	۲۱
مقایسه بهای تمام شده و هزینه.....	۲۲
کاربرد و وظایف حسابداری بهای تمام شده.....	۲۲
استفاده‌کنندگان از اطلاعات حسابداری صنعتی.....	۲۳
طبقه‌بندی هزینه‌ها.....	۲۴
۱- طبقه‌بندی هزینه‌ها بر اساس وظایف مدیریت.....	۲۴
۲- بر اساس گرایش رفتار (ارتباط با حجم تولید).....	۲۵
۳- طبقه‌بندی هزینه‌ها بر اساس قابلیت ردیابی.....	۲۶
۴- طبقه‌بندی هزینه‌ها بر اساس قابلیت تطابق.....	۲۷
۵- طبقه‌بندی هزینه‌ها بر اساس قابلیت کنترل و تصمیم‌گیری.....	۲۸
سؤالات چهارگزینه‌ای فصل اول.....	۲۹
سؤالات تشریحی.....	۳۲
فصل دوم: حسابداری موجودی مواد و دستمزد.....	۳۳
مقدمه.....	۳۵

۳۵	بخش اول: موجودی مواد و کالا
۳۷	۱- سیستم تأمین موجودی کالا
۳۷	واحد تدارکات
۳۹	سفارشات خریدهای خارج
۴۲	دایره کنترل کیفیت و بازرسی
۴۳	ارزیابی واحد تدارکات
۴۴	۲- سیستم نگهداری و کنترل موجودی کالا
۴۵	واحد بار
۴۵	وظایف انباردار
۴۶	وظایف مدیر انبار
۴۷	طبقه‌بندی و شماره‌گذاری اجناس
۴۸	شرایط طبقه‌بندی
۴۸	انواع روش‌های طبقه‌بندی موجودی‌ها
۴۹	حدود کنترلی موجودی‌ها
۴۹	موجودی آزاد
۴۹	حد تجدید سفارش
۵۰	حداقل موجودی مواد
۵۰	با صرفه‌ترین مقدار سفارش
۵۲	حداکثر موجودی مواد
۵۴	کسری و اضافات انبار
۵۵	سیستم اطلاعاتی کنترل موجودی
۵۶	۳- سیستم حسابداری و ارزیابی موجودی‌ها
۵۶	سیستم حسابداری ثبت موجودی‌ها
۵۶	ثبت ادواری
۵۷	ثبت دائمی
۵۸	روش‌های ارزیابی موجودی‌ها در سیستم ثبت دائمی
۵۸	روش اولین صادره از اولین وارده (FIFO)

۶۰	روش اولین صادره از آخرین وارده (LIFO)
۶۱	تفاوت میان روش های Lifo و Fifo
۶۲	روش میانگین
۶۷	روش شناسایی ویژه
۶۹	حقوق و دستمزد
۶۹	تعاریف و اصطلاحات
۶۹	کارگر
۷۰	کارفرما
۷۰	کرد
۷۱	موقوف
۷۱	ساعات بار عادی
۷۱	ساعات کار صاف (اضافه کاری)
۷۲	شب کاری
۷۲	نوبت کاری
۷۳	مزایای مستمر و غیر مستمر
۷۳	حق اولاد
۷۳	حق خواربار و مسکن
۷۴	ایاب و ذهاب
۷۴	فوق العاده مأموریت
۷۴	پاداش
۷۴	مرخصی استحقاقی
۷۵	طرح های تشویقی دستمزد
۷۵	کارآموزی
۷۶	اوقات تلف شده
۷۶	حق سنوات خدمت
۷۶	اجرائیات
۷۷	کسور توافق شده

۷۷		مساعده (پیش پرداخت حقوق و دستمزد)
۷۷		بخش دوم: حسابداری حقوق و دستمزد
۷۸		۱- تهیه لیست محاسباتی حقوق و دستمزد
۷۸		۲- تسهیم حقوق و دستمزد
۷۹		۳- پرداخت خالص حقوق و همچنین تعهدات قانونی مربوطه
۷۹		۴- بابت ثبت بیمه کارفرما
۸۰		کسورات حقوق و دستمزد
۸۱		بیمه حق و دستمزد
۸۲		مالیات حقوق و دستمزد
۸۳		سؤالات چهار گز، نه‌ای فصل دوم
۸۷		سؤالات تشریحی فصل دوم
۸۹		فصل سوم: سربار ساخت
۹۱		مقدمه
۹۲		هزینه‌های سربار چگونه طبقه‌بندی می‌شوند
۹۲		الف) سربار مستقیم و سربار غیرمستقیم
۹۲		ب) سربار ثابت، سربار متغیر و سربار نیمه متغیر
۹۴		ثبت‌های حسابداری مرتبط با سربار واقعی
۹۴		مصرف مواد غیرمستقیم
۹۴		دستمزد غیرمستقیم
۹۴		سایر هزینه‌های غیرمستقیم تولیدی
۹۵		سربار جذب شده
۹۶		مبنای جذب سربار
۹۶		۵ مبنای محاسبه سربار جذب شده
۱۰۴		بودجه انعطاف‌پذیر
۱۰۶		سطوح ظرفیت
۱۰۷		ظرفیت اسمی (ایده آل یا نظری)
۱۰۸		ظرفیت عملی

۱۰۹.....	ظرفیت عادی (نرمال یا بلندمدت)
۱۱۰.....	ظرفیت مورد انتظار (کوتاه مدت)
۱۱۰.....	سؤالات چهار گزینه ای فصل سوم
۱۱۳.....	سؤالات تشریحی فصل سوم

فصل چهارم: بهای تمام شده و صورت سود و زیان در مؤسسات خدماتی، بازرگانی

۱۱۵.....	و تولیدی
۱۱۷.....	مقدمه
۱۱۷.....	واحدابی اقتصادی
۱۱۷.....	(۱) واحدهای خدماتی
۱۱۷.....	(۲) واحدهای بازرگانی
۱۱۸.....	(۳) واحدهای تولیدی
۱۱۸.....	موجودی کالا در صورت های تولیدی
۱۱۸.....	(۱) مواد اولیه
۱۱۸.....	(۲) کالای در جریان ساخت
۱۱۸.....	(۳) کالای تکمیل شده
۱۱۸.....	مواد مستقیم
۱۱۹.....	دستمزد مستقیم
۱۱۹.....	سربار تولید (سربار ساخت)
۱۳۵.....	گردش حساب های صنعتی
۱۳۶.....	سؤالات چهار گزینه ای فصل چهارم
۱۳۹.....	سؤالات تشریحی فصل چهارم

فصل پنجم: هزینه یابی سفارش کار

۱۴۳.....	مقدمه
۱۴۵.....	کارت سفارش
۱۴۷.....	حسابداری در سیستم سفارش کار
۱۴۸.....	ثبت های حسابداری سفارش کار

۱۴۸.....	۱) ثبت خرید مواد.....
۱۴۸.....	۲) ثبت برگشت مواد به فروشنده.....
۱۴۸.....	۳) ارسال مواد مستقیم و غیرمستقیم به خطوط تولید.....
۱۴۹.....	۴) ثبت حقوق و دستمزد.....
۱۵۰.....	۵) ثبت سربار.....
۱۵۱.....	۶) ثبت سربارهای واقعی.....
۱۵۱.....	۷) ثبت تکمیل کالای در جریان ساخت.....
۱۵۲.....	۸) ثبت بستن سربار جذب شده به کنترل سربار.....
۱۶۰.....	سؤالات - بار گزینه‌ای فصل پنجم.....
۱۶۵.....	سؤالات تشریحی فصل پنجم.....
۱۷۳.....	فصل ششم: هزینه‌یابی مرحله‌ای
۱۷۵.....	مقدمه.....
۱۷۷.....	روش‌های هزینه‌یابی مرحله‌ای.....
۱۷۸.....	گام اول: جدول مقداری تولید.....
۱۷۹.....	گام دوم: جدول معادل‌آحاد تکمیل شده.....
۱۸۰.....	گام سوم: جدول هزینه‌ها.....
۱۸۱.....	گام چهارم: جدول تخصیص هزینه‌ها.....
۱۸۹.....	ضایعات.....
۱۹۴.....	سؤالات چهارگزینه‌ای فصل ششم.....
۲۰۰.....	سؤالات تشریحی فصل ششم.....
۲۰۳.....	فصل هفتم: تجزیه و تحلیل هزینه‌های سربار
۲۰۵.....	تسهیم هزینه‌های دواير پشتیبانی (خدماتی).....
۲۰۵.....	مقدمه.....
۲۰۵.....	۱) دواير عملیاتی.....
۲۰۵.....	۲) دواير پشتیبانی.....
۲۰۷.....	مراحل روش ریاضی (دوطرفه).....

۲۰۸.....	تسهیم هزینه‌های رستوران.....
۲۰۸.....	تسهیم هزینه‌های تأسیسات.....
۲۰۹.....	تسهیم هزینه‌های دایره تأسیسات.....
۲۰۹.....	تسهیم هزینه رستوران.....
۲۱۱.....	بودجه انعطاف‌پذیر سربار.....
۲۱۲.....	بودجه ایستگاه.....
۲۱۳.....	نحوه شناسایی رفتار هزینه‌ها.....
۲۱۳.....	روش‌های تفکیک هزینه‌ها به دو جزء ثابت و متغیر.....
۲۱۳.....	۱. روش بالاترین و پایین‌ترین سطح فعالیت.....
۲۱۵.....	۲. روش نیمه میانگین.....
۲۱۵.....	۳. روش نمودار پاشیدگی آماری.....
۲۱۶.....	۴. روش مرکز ثقل.....
۲۱۷.....	میانگین حجم فعالیت.....
۲۱۷.....	۵. روش حداقل مربع.....
۲۱۹.....	ضریب همبستگی (R) و ضریب دیتینان (YR).....
۲۲۱.....	تجزیه و تحلیل اضافه یا کسر جذب سربار.....
۲۲۴.....	سؤالات چهار گزینه‌ای فصل هفتم.....
۲۲۷.....	منابع و مأخذ.....
۲۲۷.....	خارجی.....
۲۲۷.....	فارسی.....

پیشگفتار

با توجه به اهمیت بهای تمام شده در تعیین قیمت فروش محصولات و خدمات، بودجه‌بندی و برنامه‌ریزی و پیش‌بینی سود شرکت، محاسبه و تعیین دقیق قیمت تمام شده محصولات و خدمات یکی از مؤلفه‌های مهم تصمیم‌گیری مدیران در بخش‌های تولیدی، صنعتی و تجاری است. دستیابی به هر یک از این اهداف مستلزم طبقه‌بندی گوناگونی از هزینه‌ها است که حسب مورد برای هریک از محصولات و خدمات استفاده می‌گردد. تجزیه و تحلیل بهای تمام شده، فرصتی را برای مدیریت فراهم می‌کند تا هزینه‌ها را به‌طور صحیح و دقیق از طریق روش‌های گوناگون تعیین و کنترل نماید. این مهم زمانی به‌طور جدی‌تر می‌شود که مدیران و دست‌اندرکاران صنایع تولیدی و خدماتی مجهز به دانش مربوطه گردند که جهت نیل به چنین هدف مهمی حسابداری صنعتی به وجود آمد. خوشبختانه تاکنون کتاب‌های مختلفی در باب نحوه تعیین قیمت محصولات و خدمات در حوزه حسابداری صنعتی نگارش شده است. این کتاب نیز با بهره‌گیری از تجربیات چندین سال تدریس توسط مؤلفین و بر مبنای سرفصل‌های درسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جهت درس حسابداری صنعتی (۱) به رشته تحریر درآمده است و سعی شده است حتی‌الامکان مطالب آن به‌صورت ساده و همراه با مثال‌های گوناگون ارائه گردد. امیدوارم مورد استفاده دانشجویان عزیز و همه کسانی که علاقه‌مند به حسابداری بهای تمام شده می‌باشند، قرار گیرد. بی‌شک این کتاب نیز خالی از نقص نمی‌باشد لذا از خوانندگان محترم تقاضا می‌شود نظرات ارزشمند خود را پیرامون اشکالات آن به آدرس ناشر و یا صندوق پستی الکترونیکی (labibzadeh.iau.ac.ir@gmail.com) ارسال تا در چاپ‌های بعدی مورد استفاده قرار گیرد.